Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
СМЕТНА ПАЛАТА

РЕШЕНИЕ № 54 – ДПК

Днес, 19.08.2026 г., в град София, Сметната палата на Република България, в състав:

Председател: Димитър Главчев

Заместник-председател: Маргарита Николова

Заместник-председател: Силвия Кърдрева

Член: Даниела Въткова-Милушева

Член: Мария Илиева

УСТАНОВИ:

Постъпило е становище от дирекция „Превенция на корупцията“ относно проект на Решение на Министерския съвет за съгласуване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца, с вх. № 04-13-13/06.08.2026 г. по описа на Сметната палата, без предложения по отношение на корупционния риск.

Законопроектът предвижда следните основни промени:

• Намаляване на административната тежест при изплащането на еднократната помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение;

Право на еднократна помощ за отглеждане на дете имат студентки в редовна форма на обучение, които не са осигурени и не получават обезщетение за бременност и раждане, за отглеждане на дете или при осиновяване на дете до 5-годишна възраст съгласно Кодекса за социално осигуряване. Размерът ѝ се определя в Закона за държавния бюджет и за 2026 г. е 1 472,52 евро. Сумата се изплаща на два пъти – след влизане в сила на заповедта за отпускане на помощта и при записване на следващ семестър или при завършване на висше образование, но не по-късно от навършване на една година от детето.

С предложените промени на майките студентки вече няма да им се налага да подават удостоверение за записан следващ семестър или за завършено висше образование, за да получат втората част от сумата. Това обстоятелство ще се проверява по служебен път.

• Гарантиране на правото на семейни помощи за деца на бременни жени – чужди граждани, и семействата на чужди граждани с предоставена закрила в Република България по Закона за убежището и бежанците, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, за периода на закрилата;

• Прецизиране на основанията за възстановяване на еднократните помощи за ученици в първи, втори, трети, четвърти и осми клас, с оглед характера и целта на тези помощи;

Родителите няма да връщат еднократната помощ за ученици в първи, втори, трети, четвърти и осми клас, ако детето е допуснало 5 отсъствия без уважителни причини в рамките на един месец.

Към момента, ако детето има 5 отсъствия без уважителна причина за един месец, помощта трябва да бъде върната. Това е прекалено рестриктивно изискване особено поради

факта, че тя е еднократна, а не месечна. В случай, че детето не постъпи в училище или не продължи образованието си през втория учебен срок, родителите трябва да върнат получените средства.

• Подобряване на реда за обжалване на заповедите за отказ за отпускане на семейни помощи за деца.

Предлага се промяна в реда за оспорване на заповедите за отказ за отпускане на семейни помощи, като се предвижда обжалването да може да се извършва първо пред по-горестоящ административен орган – регионалните дирекции за социално подпомагане, а след това пред административен съд, съгласно Административнопроцесуалния кодекс. Това е важен елемент от законосъобразното и ефективно административно производство, като едновременно се осигурява възможност за вътрешен административен контрол и своевременно коригиране на допуснати грешки, без да се стига до съдебен спор.

При анализа на законопроекта не се установиха предпоставки, генериращи корупционен риск.

След обсъждане на становището, на основание чл. 15, ал. 1, т. 1, чл. 46, т. 2, предл. първо и чл. 48, ал. 1, т. 7, предл. първо от Закона за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, във връзка с § 3, ал. 4, и § 16, т. 4, б. „б“ и т. 14 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, Сметната палата,

РЕШИ:

СЪГЛАСУВА проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца, с изх. № 9101-30/05.08.2026 г. по описа на Министерство на труда и социалната политика, без предложения относно наличието на корупционен риск.

СМЕТНА ПАЛАТА:

Председател: ……п…… /Димитър Главчев/

Заместник-председател: ……п…… /Маргарита Николова/

Заместник-председател:: ……..…п……./Силвия Кърдрева/

Член: ……п…….. /Даниела Вътkова-Милушева/

Член: ……п……..……..……..... /Мария Илиева/